

dollisimman lähellä toistansa. Riikrakennukset ovat kauempana. Tuossa harmaassa yksitolkkoisuudessa loistaa säännöllisesti kupukattoinen kirkko, joka vaikka jonkun verran koristaakin kylää, on kuitenkin vastapalvelukseksi osaltansa tehnyt suunnattoman paljon pitkäkeiseen väestön maakyllissä tietämättömyydessä ja piimeydessä.

Käytimme tapahtui illan suussa. Iita oli ihan lämpöinen ja tyyni. Kyliin palmenet ajoivat juuri karjaa laittumelta navetoihin. Oli hauska katsella kun elukat aivan itsestään hajaantuivat kukin omaan navettaansa.

Me tahi oikeammin meidän opettamme, puhutteli muutama talonpoikaista, joka seisoi ovella nauttien kesäillasta. Saisimmeko ehkä katsella hänen kangastansa. Kieletyksen jälkeen suostui hän siihen, jolloin saimme niidä venäläisen talonpoikaistalon sisustaan. Päitisi keittiötä oli siinä kolme punteellisesti sisustettua huonetta alustone seisineen, jolle otta huomiota kahla nurkkaa, jotka olivat laitetut alttareiksi ja koristeltuina pyhien neitsyen kuvilla sekä muilla pyhäinkuvilla, jotka olivat halpahintaisissa kehysissä. Kangastuoli, otti neljänneksen huoneen tilasta. Huonekaluja oli vain sen verran, mitä välttämättömästi tarvittiin.

Kyläin väki oli huomannut vierailta saapuneen kylään, jonka vuoksi se kokoontui suurin joukoin meidän ympärillemme, kun me astuimme ulos talosta. Siinä oli pitkäkukkaisia ja pitkäpartaisia talonpoikia ja naisia, joilla oli lapset käsivarrellaan.

Kysymyksestämme, mitä he pitivät uusista oloista, pääsi vilkas keskustelu alkunsa. Entisajan talonpoikaistorjasta, joka kumartunein selin ja nöyrin askelin tervehti jokaista herrasmaista olentoa, ei ollut enää jälkeäkään. Nämä talonpojat olivat itsetietoisia ihmisiä, jotka puhelivat vapaiden ihmisten tavoin.

Olemmeko me tyytyväisiä hallitukseen? Ei, emme lainkaan. Se on otanut meiltä meidän tuotteemme — meidän on maksettava veroja, emmekä nykyään saa menetellä muun kansa niinkuin haluaisimme. Entiset ajat olivat kuitenkin paremmat, sillä silloin saimme ostaa maata. Ja kaikki tahtoivat elää meidän kustannuksellamme, porvaristo, intelligenssi, työlliset. Ja valtio vain riistää meiltä antamatta meille mitään vastineeksi.

Kysymys siitä, tahtoivatko kaikki palauttaa entiset ajat, sai heidän mieltäskelunsa. — Ei, eivät he tahtoneet tsaria ja tilan herroja takaisin — solmuruoska ja orjuus ei ollut vielä muistosta häihtynyt, eivät he liioin halunneet toista hallitustakaan itse asiassa, mutta hallituksen pitäisi menetellä toisin.

Mitä he sitten tahtoivat hallitukseksi? He halusivat, että maa olisi vapaa.

Tällainen on mieliala talonpoikain keskuudessa. Suuri levottomuus hallituksen pakkoluvutuksista on kyläliik kadonnut, mutta vapaakaupan kautta heidän tuotteellensa, jonka uusi järjestys myöntää, ovat he päässeet rahan säästämisen aikana, joilla raholla haluaisivat ostaa lisää maata. Tämän estää heiltä valaki, joka kieltää kaikkinaisen maanmyynnin. Tästä on syntynyt talonpoikain tyytymättömyys.

Yksi talouspolitiikka on tulos siitä painostuksesta, jota järjestymättömät talonpojat ovat harjoittaneet hallitukseen nähden. Tämän vuotuisessa verosääntötyössä on hallitus koettanut tyydyttää talonpoikien vaatimuksia huojennuksista.

Talonpojat haluaisivat maksaa veronsa rahassa ja hallitus on vastannut haluavansa samana, vaan ettei se toistaiseksi käy päinsä, koska verot nousisivat niin suunnattomasti

summiin, ettei niitä voida kohottaa, jolloin valtio hankkijana joutuisi nostamaan hinnat katastroofimaisen korkealle. Kunhan maan talous on saatu kuntoon ja ruuhan arvo vakautunut, voidaan puhua luontaisverojen sijasta maksettavasta rahaverosta.

Talonpojan vaatimusten päämäärinä toistaiseksi on: Enemmän maata. Hän uskoo, että enemmän maata merkitsee enemmän tuottoja ja enemmän rahaa. Mutta tämä toive, niin luonnolliselta kuin se näyttäneekin, talonpojan katsantokannalta, on taantumuksellinen aikana, jolloin kapitalistinen järjestelmä on ajautunut vararikkoon ja jolloin yli koko maailman pyritään uuteen ja parempaan järjestelmään — sosialistiseen.

Moskova, heinäkuun 27 p. 1922.

Bulgarian naisten edustajakokous

Kesäkuun 4—5 päivänä, aivan kuin yleisen puoluekokouksen avajaisiksi, pitivät Bulgarian kommunistinaiset neljännen koko maata käsittävän edustajakokouksensa maansa pääkaupungissa — Sofiassa.

Kokoukseen oli saapunut 100 naisedustajaa maan eri kuiltä. Näiden lisäksi edustajia Saksasta, Kreikasta, Rumaniansta sekä kansainvälisen naisliikkeen edustajia, Bulgarian Nuorisoliiton, Ammattijärjestön sekä Bulgarian kommunistisen puolueen edustajat.

Kokouksen avasi sydämellisin sa-

nut valistusryhmissä. Näissä valistusryhmissä koulutetaan ja ohjataan naisia luokkatietäviänsä suorittamaan. Nämä sympatiseerijat eivät vielä tunne läheisesti puoluevelvollisuutta, vastuunalaisuutta eikä puoluekuriä, eivät he liioin suorita jäsenmaksuja. Viime maaliskuun 8 päivänä, siis kansainvälisen naisten päivänä, puolue jo neljännen kerran esitti vaatimuksen naisten äänioikeudesta. Kommunistisella puolueella on parlamentissa 41 edustajaa, sosialidemokraattisella puolueella vain neljä.

Naisten lehti "Ravenstvo" (Yhdenvertaisuus) ilmestyy kahdesti kuukaudessa 10,000 kappaleen painoksena. Sen vakinaisen tilaajamäärä on 8,155. Puolueen äänenkannattajaa tilaa noin 1,000 naista ja sen lisäksi ovat puolueen aikakausjulkaisun tilaajista noin 300 naista. Lentolehtisiä on jaettu kymmenissä tuhansissa kappaleissa, joka on erikoisesti merkittävä puhtaasti sen vuoksi, että lukutodotonuus Bulgariassa on suuri.

Kaikkialla puolueen toimimassa ovat naiset olleet mukana. Suurin joukko he ottivat osaa puolueen toimienpäämiin mielenosotuskokouksiin Wrangelin ja Bulgarian porvariston suunnitelmaa diktatuuria vastaan. Naiset autoivat myöskin vauhdin Venäjän avustustoiminnalle.

Mielenkiintoisena oli toveritar Lukonovan selostus työskentelystä talonpoikaisten keskuudessa, jota har-

vat punaiset liikkeissä ampumaketjuissa hyökkäyksen melkein voittamia ilmoituksia vastaan. Valkoiset seisovat tykkien ääressä. Upseerien katseet paloivat verenhimoisina — mikä erinomainen maalitauli sinä olikkaan!

Vain hetkinen enää, niin pöly, sora ja ruudin savu tulisivat sekoittautumaan säpäleiksi ammuttuihin ruumiin osiin samalla aikaa kun kiduttavat ihmishuodot kaikkisivat räjähtelevien kranaattien räntään yli. Tykkien luona seisovat tykkimiehet ja heidän vierellään upseeri, jolla on kädessään viritetty revolveri. Mutta upseerien, tykkimiesten ja tykkien luona seisoo suuri joukko naisia, jotka ovat työllänsaisia ruuti- ja papehtailla. Nämä näkevät luokkaveljensä, tietien, että teurastus muuttaman hetken kuluttua muuttaisi saksalaisen tasangon teurastamoksi. He tietävät, että heidän luokkaveljensä muuttaman hetken päästä ovat pelkkiä huutavia, sätkytteleviä lihamöhköileviä porvariston ja hallituksessa olevien sosialidemokraattien kunnallasi. Yhä lähenee punaisten ampumaketju, lähenee lihenemistäin.....

Naiset puhelivat tykkimiehille:

"Tahdotteko murhata veljiänne? Tahdotteko teurastaa luokkaveljämme upseerien käskystä, jotka useita vuosia ovat ajaneet teitä kuolemaan kohti?"

Upseerit huutavat:

"Laittautkaa siitä tiehenne, senkin kirotut nartut, tahi ammuunne teidät kuin vesikauhukset kolrat!"

Muuan nuori luutnantti iskee revolverillaan eristä nuorta työllänsaista. Ne olivat kyllä naisia, mutta ne olivat köyhällisten naisia, jotka olivat tietoisia siitä, että heidän miehensä, polkansa ja veljensä tulisivat teurastettaviksi.

Eräs naisista hyökkäsi upseerin kimppeun temmaisten häneltä revolverin. Kaikki naiset hyökkäivät nyt upseerin ja tykkimiesten kimppeun, tarttuivat hurjasten korviin, käsivarsiin ja raahaavat ne taloihin ja taloihin, joihin jättivät ne salpojen tuakse. Ainoatakaan laukausta ei kuulu. Punaisten kaarti valtaa Dachauin. Naiset luovuttavat heille vankinsa, kolme upseeriä ja yli kaksi sataa miestä. Suurenmoisilla ilmoituslehdillä annetaan tiedoksi punaisten voitto.

Se oli köyhällisten naisten päivä Dachauissa.

TYÖLÄISNAISIA OHRANAN KYNSSISSÄ.

Suomen lehtien kertoman mukaan on viime toukokuun 25 ja kesäkuun 20 päivien välisenä aikana ohrana toimittanut useita vangitsemisia. Vangittujen joukossa mainitaan seuraavia naisia: kirjapainotyöläinen Olga Maria Hagman Helsingistä, ompelijättäret Ida Maria Veijalainen ja Ida Maria Viisänen Terijoelta kaikki syytettynä ohranan ilmoituksen mukaan kuulumisesta Neuvosto-Venäjän vakoilijärjestöön.

Heinäkuun 22 pna vangitsivat Raudun ohranan kotoaan Vankkilan kylässä talollisen tyttären Anna Petrofin, joka muiden samana päivänä Raudussa vangittujen kanssa passitettiin Raudun asemalle. Anna Petroffa syytettiin Venäjällä käynnistää ja salakuljetuksesta.

Heinäkuun 23 pna kertovat rajaseudun asukkaat kuulleensa kovaa ampumisen pauketta rajalta. Raasulin kohdalla, ja hetkestä myöhemmin olivat tullimiehet Vahrman ja Ihalainen tuoneet erään rouvasenkin tullen tuloon kertoen hänen yrittäneen Venäjälle toisen miehenkin seurassa, joka oli onnistunut pääsemään karkuun. Rouva on passitettu Raudun ohranan putkaan.

Jälkeenpäin on saatu tietää rouvasenkin nimen olevan H. Karlsson ja kotoisin Viipurista.

— Tyttömyys on nykyisen yhteiskuntajärjestelmän kirous. Kapitalismi on siihen syyppää.

Kremlin muuri, Punaisen torin puolelta. Sen vierustalla ovat vallankumous-sankarien haudat.

noin Bulgarian työväenliikkeessä harmaantunut taistelija, toveritar Kirkova. Avauspuhe sekä eri keskusjärjestöjen edustajain puheet otettiin vastaan myrskyisillä suosion osoituksilla, jotka nousivat huippuunsa silloin kun kansainvälisen naisliikkeen edustaja, joka samalla edusti Saksan kommunistinaisia, astui puhujalavalle.

Puheessaan hän esitti kokoukselle Saksan köyhällisten naisten terveiset. Noin tunnin kestäneessä puheessaan selosti hän erikoisesti työllänsaisten tilaa eri maissa todeten samalla vallankumouksellisen tietoisuuden kasvamisen naisten keskuudessa, joka ilmenee naisten yhä kasvavassa osuutossa kokouksiin, naisten lehtiin ja kirjallisuuden yhä kasvavassa määrässä sekä naisten kestävytydessä ja solidaarisuudessa yhteisissä taisteluissa miestoverien kanssa, kuten esim. ruutitehtäiden ja metallitehtäiden lakossa Saksassa, vuoriteollisuusyhtiöiden lakossa Englannissa sekä muissa maissa. Myrskyisiksi kasvoivat suosion osoitukset kun puhuja mainitsi Neuvosto-Venäjää, kun hän puhui siitä merkityksestä kansainväliselle työväenliikkeelle, mikä jokaisella päivällä, jokaisella tunnilla on, jonka Neuvosto-Venäjä seisoo, kun hän kehoitti Bulgarian naisia tukemaan kaikki keinoin Neuvosto-Venäjää.

Toveritar Kirkovan esittämistä toimintakertomuksesta kävi ilmi, että naisten osastoja oli kaikkiaan 72, niistä 52 kaupungissa ja 20 maaseudulla, joiden kautta oli saatu kommunististen aatteiden vaikutuspiiriin noin 4,500 naista. Näistä on puolueen varsinaisia jäseniä ainoastaan 652, kaikki muut "sympatiseeraavia" jäse-

loitetaan näiden käsityötuissa ja joissa kansanlaulut ovat vaihtuneet vallankumouslauluiksi, entisaikain satujen tilalla ovat kuvaukset nykyisestä kurjuudesta ja tulevaisuuden toiveista, ja joissa luetaan naisten lehtiä, sillä välin kun rukki seisoo.

Valistustyön harjoittamista varten eri työaloilla, on ammattijärjestöjen yhteyteen perustettu naisten komitea, jossa on edustajia eri teollisuusaloilta.

Suurella mielenkiinnolla kuuntelivat edustajat toveritar Maimukovan selostusta Moskovassa pidetyistä kansainvälisistä kongresseista, sekä Berliinissä pidetyistä kansainvälisistä naiskirjeenvaihtajain kokouksesta.

Edustajakokous päätti yksimielisesti kannattaa kansainvälisen naisliikkeen edustajien muuttamisesta entisessä kokouksensa. Useita päätöksiä valitustyöstä y.m. kysymyksistä hyväksyttiin.

Kokouksen lopussa piti vielä kansainvälisen naisliikkeen edustaja lyhyen puheen, jonka jälkeen kokouksen osanottajat seisomaan lauloivat Kansainvälisyyttä, johon kokous päättyi.

Dachauin sankarittaret

Valkokaartit uhkasivat pohjoiselta puolelta köyhällisistä Mynehenin kaupunkia neuvostotasavallan aikana noin kolme vuotta sitten.

Työlläiset ja punasotilaat ryntäsivät kuolemaan halveksuen niitä vastaan karkoittaen ne takaisin yläpuolelta sijaitsevaan Dachauun (lausutaan Dabahuun). Siellä valkoiset hujittivat rintamansa valliten konekivääreillä ja tykkimiehillään alhaalla olevan tasangon. Ilan hämärässä alkoi-